

ת"פ 5628/09/20 - מדינת ישראל נגד מוחמד שמיסי

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 5628-09-20 מדינת ישראל נ' שמיסי

בפני כב' השופט יוסי טורס, סגן הנשיאה

המאשימה

בעניין: מדינת ישראל
נגד

הנאשם

מוחמד שמיסי

גזר דין

כתב האישום וההליכים

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן בשתי עבירות של הסגת גבול פלילית, לפי סעיף 447(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין); היזק לרכוש במזיד, לפי סעיף 452 לחוק העונשין; וגניבה חקלאית, לפי סעיף 384(א)(2) לחוק העונשין. בכתב האישום מתואר אירוע מיום 16.8.20 בו הגיע הנאשם עם אחר שזהותו אינה ידועה למאשימה, למטע אבוקדו בקיבוץ געתון, כאשר הם רעולי פנים, יצרו פרצה בגדר המטע, קטפו ונטלו כ-360 ק"ג של אבוקדו בשווי מוערך של כ-5,400 ₪ והעבירו את הסחורה לאדם שזהותו אינה ידועה למאשימה. בכתב האישום צוין עוד שביום 15.8.20 הסיג הנאשם גבול למטע אבוקדו בקיבוץ נתיב השיירה במטרה לעבור עבירת רכוש במטע.
2. הודאת הנאשם באה במסדרת הסדר טיעון לפיו תוקן כתב האישום והוסכם שהמאשימה תטען לעונש שלא פחת מ-9 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות ואילו ההגנה מצדה תטען באופן חופשי.

תסקירי שירות המבחן

3. שירות המבחן הגיש שני תסקירים בעניינו של הנאשם. מטעמים של צנעת הפרט לא אפרט יתר על המידה את הדברים (ראו: ע"א 6356/20 פלוני נ' מדינת ישראל (21.10.2021)), ובתמצית ייאמר כי הנאשם רווק כבן 25, ללא עבר פלילי ובמשך השנים עבד בעבודות מזדמנות. הנאשם קיבל אחריות למעשיו, הביע צער וחרטה אך בתחילה לא הביע נזקקות טיפולית, אלא לאחר שניתנה לו הזדמנות נוספת שאז שולב בטיפול במסגרת שירותי הרווחה במקום מגוריו. גורמי הטיפול התרשמו ממוטיבציה גבוהה ומחויבות לטיפול והפרוגנוזה בעניינו הייתה חיובית. שירות המבחן לא התרשם מדפוסים עברייניים ועל רקע המלצות גורמי הטיפול המליץ על העמדתו בצו מבחן למשך 12 חודשים לצד צו של"צ.

טיעוני הצדדים לעונש

4. ב"כ המאשימה הפנתה לחומרת העבירות, לכך שמדובר באירועים שבוצעו בשני מועדים שונים, לערכים המוגנים שנפגעו וכן לתופעת הגניבה החקלאית שהפכה נפוצה. ביחס למדיניות הענישה הנוהגת הפנתה המאשימה לפסיקה ונטען כי מתחם הענישה נע בין 8 חודשי מאסר בפועל ועד 24 חודשי מאסר בפועל. ביחס לתסקיר שירות המבחן נטען כי מדובר בהליך טיפולי המצוי בראשיתו וכי יש להביא בחשבון שיקולי ענישה נוספים מלבד שיקום הנאשם. בהתאם להסדר הטיעון עתרה המאשימה לעונש מאסר למשך 9 חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי, התחייבות, קנס ופיצוי.

5. ההגנה טענה כי הנאשם הודה בביצוע העבירות, כי עברו נקי ונסיבות חייו אינן קלות. כן נטען שמדובר באדם צעיר ששיתף פעולה באופן מלא עם שירות המבחן והשתלב באופן משביע רצון בטיפול שהוצע לו. ב"כ הנאשם ציין עוד שהנאשם שהה בתנאי מעצר בית מלא מעל לשנה. לאור כך ביקשה ההגנה לאמץ את המלצות שירות המבחן ולהעדיף את הפן השיקומי.

6. הנאשם בדברו האחרון הביע צער וחרטה על מעשיו, ציין שלא ישוב על מעשים אלו והדגיש שבכוונתו להתמיד בטיפול.

דין והכרעה

קביעת מתחם העונש

7. כפי שצוין לעיל, בין הצדדים קיים הסדר טיעון במסגרתו הגבילה עצמה המאשימה לעונש בן 9 חודשי מאסר לנשיאה בעבודות שירות. עם זאת, נקבע כי "אף אם יש הסכמה בין הצדדים לטווח ענישה, שהוא תוצאה של כוח מיקוח הצדדים, על בית המשפט לבחון את מתחם הענישה, המהווה קביעה נורמטיבית בדבר האיזון הראוי שנקבע על ידי המחוקק... ראוי כי יקבע מתחם זה בנפרד מהסכמות אלו, וזאת כדי לאפשר את בחינת הסדר הטיעון לאור העונש ההולם בנסיבות העניין" (ע"פ 6197/20 **מדינת ישראל נ' פארוק גולאני** (28.11.2021)). נקודה נוספת הראויה להתייחסות היא העובדה שהצדדים הסכימו שהעבירות השונות מהוות אירוע אחד הגם שבוצעו בזמנים שונים, במקומות שונים וכלפי מתלוננים שונים. עמדה זו מקובלת עליי. יש לראות בכל העבירות שעבר הנאשם כאירוע אחד וזאת על-פי מבחן הקשר ההדוק, שהרי "בעיקרו של דבר, התשובה לשאלה מהם גדרי ה'אירוע' תיגזר מניסיון החיים, כך שעבירות שיש ביניהן קשר הדוק ייחשבו לאירוע אחד" (ע"פ 4910/13 **ג'אבר נ' מדינת ישראל** (29.10.2014)). בעניינו מדובר בעבירות המהוות חלק מתכנית עבריינית אחת המקיימת את מבחן הקשר ההדוק.

8. **הערכים המוגנים בבסיס העבירות:** הערך המוגן שנפגע ברור והוא זכות הקניין, כמו גם הביטחון האישי והציבורי. במקרה זה יש להדגיש שמדובר בגניבה חקלאית הפוגעת במקור פרנסתם של החקלאים, גורמת לעוגמת נפש ונזקים כספיים משמעותיים הן לחקלאים הנפגעים ישירות מהמעשים והן לשאר החקלאים הנאלצים להשקיע סכומי עתק במיגון ובאבטחה, שאחרת פרי עמלם ירד לטמיון. בהקשר זה ראו: רע"פ 4477/10 **ראמי יחיא נ' מדינת ישראל**

(5.10.2010), שם נקבע, בין היתר כך:

"אכן, תופעה חמורה של גניבת תוצרת חקלאית אשר פשתה במחוזותינו והפכה למציאות קשה ובלתי נסלחת - גורמת נזקים אדירים לציבור החקלאים. כך נדרש החקלאי לעמול על גידול התוצרת, להוסיף סכומים ניכרים על מיגון (באם הדבר בכלל אפשרי) ולשאת בתוצאות הכלכליות של גניבות מרובות.."

כן ראו בנושא זה ההחלטה בבש"פ 1248/21 **סלאמה אבו סבילה נ' מדינת ישראל** (24.2.2021) שניתנה אמנם בעניין מעצר, אך עולה ממנה התייחסותו של בית המשפט העליון לערכים הנפגעים בשל עבירות אלו, מידת הפגיעה בהם והחומרה שבעבירות אלו.

9. **נסיבות הקשורות לביצוע העבירות:** מדובר בעבירות שהן פרי תכנון המצריך היערכות והצטיידות בציד. לכך יש להוסיף שהסחורה שנגנבה נמכרה לאחר ודומה שמדובר היה באירוע מתוכנן היטב. העבירה העיקרית בוצעה ביחד עם אחר וכתב האישום אינו מלמד על מידת חלקו של הנאשם, לקולה או לחומרה, אלא שהמעשים בוצעו על ידי השניים. ביחס לנזק שנגרם אציין שכמות הפרי שנקטף אינה מבוטלת, כ-360 ק"ג בשווי מוערך של 5,400 ₪.

10. **מדיניות הענישה:** מדיניות הענישה בעבירות גניבת תוצרת חקלאית מחמירה ובהיעדר נסיבות מיוחדות מוטלים לרוב עונשי מאסר. חומרת העבירה קיבלה ביטוי גם על ידי המחוקק, שעה שייחד סעיף חוק המבדיל בין גניבה "רגילה" לבין גניבת של תוצרת חקלאית. יצוין עוד כי תופעת הגניבות החקלאיות הוגדרה לא אחת בפסיקה כ"מכת מדינה". ראו לאחרונה:

"מעשיו של המבקש הגונב את תוצר עמלם של אחרים מקוממים, ודורשים ענישה מחמירה. לא אחת נשמעת זעקתם של החקלאים על גזילת פרי עמלם והמאמץ הרב המושקע, הן כספית והן פיזית, במניעת גניבות חקלאיות ... נפיצותה של תופעת הגניבה החקלאית יש בה כדי ללמד על קלות המעשה וייתכן שאף על קלות הענישה הנגזרת על עבריינים מבצעי עבירה זו. על בתי המשפט לבטא את הסלידה מתופעה זו וכאמור, את החומרה הרבה הגלומה במעשים אלו ולגזור עונשים המבטאים חומרה זו." (רע"פ 1142/22 **שאדי חדאד נ' מדינת ישראל** (24.2.2022)). וראו גם, בשינויים המחויבים: רע"פ 323/19 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פסקה 10 (20.1.2019).

11. לצורך בחינת מדיניות הענישה הנוהגת ניתן להפנות לפסקי הדין הבאים: רע"פ 1142/22 **שאדי חדאד נ' מדינת ישראל** (24.2.2022), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בשני כתבי אישום בעבירות של גניבת אבוקדו בהיקפים גדולים (כ - 7.5 טון במצטבר!), היזק לרכוש, וקשירת קשר לביצוע פשע ונידון ל-18 חודשי מאסר בפועל, מאסרים על תנאי ופיצוי. ערעור הנאשם לבית המשפט המחוזי התקבל ועונשו הוקל ל-15 חודשי מאסר בפועל. בקשת רשות ערעור שהגיש נדחתה; רע"פ 4477/10 **ראמי יחיא נ' מדינת ישראל** (5.10.2010), בו הורשע נאשם בעבירות של הסגת גבול פלילית וגניבה של 500 ק"ג של בננות. בית משפט השלום גזר על הנאשם עונש מאסר על תנאי וקנס, ערעור המדינה התקבל ועונשו הוחמר ל-7 חודשי מאסר בפועל, ובית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור שהגיש הנאשם; עפ"ג 67541-08-21 **גינת נ' מדינת ישראל** (17.2.2022), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירות גניבה

חקלאית בצוותא, הסגת גבול והיזק לרכוש במזיד, בכך שיחד עם אחר נכנסו למטע מגודר וגנבו עשרות קילוגרמים של אננס. הנאשם נידון בתחילה לשישה חודשי מאסר בפועל. ערעורו התקבל ונקבע כי עונש המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות. בית המשפט המחוזי קבע כי ההקלה מתבקשת בשל נסיבות מיוחדות הקשורות במצבו של הנאשם על אף "שהעונש שנגזר על המערער אינו חורג באופן קיצוני מרמת הענישה המקובלת ולא נפלה בגזר הדין טעות מהותית"; עפ"ג 29581-07-20 **דהן נ' מדינת ישראל** (21.1.2021), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירות קשירות קשר לביצוע פשע, גניבה חקלאית, הסגת גבול והסתייעות ברכב לביצוע עבירה ונגזרו עליו בתחילה שמונה חודשי מאסר בפועל. הנאשם הורשע בשישה מקרים של גניבת אבוקדו יחד עם אחרים. ערעורו התקבל, עונשו הוקל ונקבע כי המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות; עפ"ג 9228-08-20 **עלי נ' מדינת ישראל** (22.10.2020), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירות גניבה חקלאית והסגת גבול בכך שנכנס ביחד עם אחר למטע ממנו קטפו וגנבו כ-1.3 טון אבוקדו. הנאשם נידון לשמונה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, ערעורו התקבל ועונשו הוקל לשישה חודשי מאסר בעבודות שירות; ת"פ 31448-04-18 **מדינת ישראל נ' חאטם אבו עמרה** (27.1.2019), בו הורשע נאשם בשני כתבי אישום בעבירות של גניבת 360 ק"ג אבוקדו ו-200 ק"ג רימונים, הסגת גבול וקשירת קשר לפשע ונידון ל-5 חודשי עבודות שירות, מאסר על תנאי, צו מבחן, התחייבות ופיצוי. יצוין שבמקרה זה שירות המבחן המליץ להטיל עונש זה.

12. לאור כל זאת אני בדעה כי מתחם הענישה ההולם את העבירות מושא עניינו נע בין מספר חודשי מאסר בפועל שניתן לשאת בדרך של עבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל.

קביעת עונשו של הנאשם

13. כאמור, בין הצדדים קיים הסדר טיעון במסגרתו עתרה המאשימה לעונש מאסר בן תשעה חודשים, לריצוי בדרך של עבודות שירות, ואילו ההגנה ביקשה להסתפק בצו של"צ ומבחן כהמלצת שירות המבחן. אומר כבר עתה, כי על אף חומרת המעשים והתגובה העונשית הראויה בגינם, סברתי שיש מקום במקרה זה לחרוג ממתחם הענישה בשל סיכויי שיקום. אנמק מסקנתי להלן.

14. הנאשם הוא צעיר (כבן 25) ועברו הפלילי נקי. הוא קיבל אחריות מלאה למעשיו והביע חרטה כנה. שירות המבחן התרשם "מבחור חיובי" המביע מוטיבציה גבוהה לשיקום ולחיים נורמטיביים. הנאשם מגויס להליך הטיפול ומגלה מוטיבציה לשינוי. על אף שבתחילה שלל נזקקות טיפולית, ניכר היה שעם השתלבותו בטיפול שינה עמדותיו, הוא עובד לפרנסתו ותפקודו חיובי. עוד הבאתי בחשבון את השפעתו של ההליך הפלילי על הנאשם כגורם מפחית סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק בעתיד, ואת תקופת המעצר והתנאים המגבילים הקשים בהם שהה לתקופה ארוכה. כל אלו, מלמדים על סיכויי שיקום לא מבוטלים המצדיקים חריגה ממתחם הענישה.

15. כידוע, בהתאם לסעיף 40ד' לחוק העונשין רשאי בית המשפט לחרוג לקולה ממתחם הענישה שקבע, אם מצא כי "הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם". בעניין זה נקבע כי "על קיומו של פוטנציאל זה, ניתן ללמוד, בין היתר, מעברו של הנאשם; משיתוף הפעולה שלו עם רשויות החוק ועם שירות המבחן; ומקיומה של תמיכה והתגייסות משפחתית לצידו של הנאשם." (רע"פ 7683/13 **דוד פרלמן נ' מדינת ישראל** (23.2.2014)).

16. השאלה היא אם ראוי לסטות ממתחם הענישה עד כדי אימוץ המלצת שירות המבחן ולהסתפק בצו של"צ, או שמא מתחייבת הטלת מאסר בעבודות שירות כעתירת המאשימה. אכן, קיים הבדל לא מבוטל בין עונש מאסר בעבודות שירות לבין צו של"צ, המתבטא הן מבחינה ערכית והן מעשית (ראו: רע"פ 1002/17 **מדינת ישראל נ' ניסים מור** (18.7.2018)), ולעיתים חומרת העבירה תצדיק שלא להסתפק בצו של"צ אשר לא יבטא בצורה נכונה את חומרת העבירה חרף סיכויי השיקום. בענייננו, סברתי שראוי להקל עם הנאשם ולהימנע מהטלת עונש מאסר ולו בעבודות שירות, שכן עונש מאסר בעבודות שירות יהיה בו לדעתי לפגוע בשיקומו (ראו בהשוואה: עפ"ג 26985-08-19 **ארטיום שטנפר נ' מדינת ישראל** (21.11.2019)). הנאשם היה נתון בתנאי מעצר בית מלא (עם חלונות) כשנה וחצי כאשר בתקופה זו נמנע ממנו לעבוד. לאחרונה הוקלו התנאים והוא החל לעבוד. הטלת מאסר בעבודות שירות ולו לתקופה קצרה, תביא להפסקת עבודתו ותוציאו ממעגל העבודה לתקופה לא מבוטלת, דבר העלול לפגוע בסיכויי השיקום. בעניין זה אציין כי אכן, גם בהתקיים סיכויי שיקום "לא מתפוגגים מאליהם שיקולי ההלימה גם כאשר חלים שיקולי השיקום. אולם, יש להקפיד על כך שהבחירה בעונש לא תפגע באופן ממשי בסיכויי השיקום" (ע"פ 6637/17 **אליזבט קרינדל נ' מדינת ישראל** (18.4.2018)); וראו גם אורן גזל-אייל "חריגה ממתחם העונש ההולם" ספר דורית ביניש (550, 539). לדידי, על רקע מכלול הנסיבות בעניין זה ובהן העבר הנקי, הגיל הצעיר, סיכויי השיקום והפגיעה שעלולה להיגרם מהטלת עונש בעבודות שירות, ראוי לאמץ את המלצת שירות המבחן במלואה ולהטיל צו של"צ בהיקף לא מבוטל של 220 שעות, שיהא בו מחד גיסא ענישה קונקרטית מוחשית ומאידך גיסא יתאפשר לו בכך להמשיך לעבוד ולשקם את חייו. אציין שבכל מקרה, אלמלא הייתי מאמץ את המלצת שירות המבחן, הייתי מטיל על הנאשם עונש מאסר קצר בעבודות שירות וזאת על רקע תחתית המתחם שקבעתי, הנתונים האישיים, הסדר הטיעון וסיכויי השיקום. סברתי אפוא שהתועלת השולית של ענישה זו אינה עולה על הנזק שעלולה היא לגרום ומשכך, ראיתי כאמור להעדיף את המלצת שירות המבחן (ראו בהשוואה: ע"פ 1777/20 **דיאב קבהא נ' מדינת ישראל** (24.5.2021)).

17. סיכומי של דבר, לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים, הן לקולה והן לחומרה, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר על תנאי למשך 4 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור במשך שנתיים אחת או יותר מהעבירות בהן הורשע, למעט היזק במזיד.

ב. אני מעמיד את הנאשם בפיקוח שירות המבחן למשך 12 חודשים. הובהר לנאשם, בלשון פשוטה, כי עליו למלא אחר הוראות שירות המבחן וכי אם לא יעשה כן ניתן יהיה להפקיע את הצו להטיל עליו ענישה נוספת.

ג. אני מחייב את הנאשם לבצע 220 שעות של"צ בהתאם לתוכנית שיגבש שירות המבחן. הובהר לנאשם, בלשון פשוטה, כי עליו לבצע את הצו בהתאם להוראות שירות המבחן וכי אם לא יעשה כן ניתן יהיה להפקיע את הצו להטיל עליו ענישה נוספת.

ד. קנס בסך 2,000 ₪. הקנס ישולם בחמישה תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.6.22 ובכל 1 לחודש שלאחריו.

ה. פיצוי למתלון - קיבוץ געתון - בסך 3,000 ₪. הפיצוי ישולם בשישה תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.5.22 ובכל 1 לחודש לאחריו. המאשימה תמסור למזכירות בתוך 14 יום את פרטי חשבון הבנק אליו יש להעביר את הפיצוי ותיידע את המתלון בדבר תוכנו של גזר הדין.

המזכירות תשלח את גזר הדין לשירות המבחן, אשר יגיש בתוך 45 ימים תכנית של"צ בעניינו של הנאשם.

זכות ערעור בתוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ז אדר ב' תשפ"ב, 30 מרץ 2022, במעמד הצדדים.